

RETSSAGER
CIVILPROCESSENS GRUNDBEGREBER

ERIK WERLAUFF

JURIST- OG ØKONOMFORBUNDETS FORLAG

Retssager

Civilprocessens grundbegreber

Denne å[* er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Erik Werlauff

Retssager

Civilprocessens grundbegreber

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2011

Denne å[* er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djøf Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Erik Werlauff
Retssager
Civilprocessens grundbegreber
1. udgave, 1. oplag

© 2011 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Bo Helsted
Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Förlagshuset Nordens Grafiska AB

Printed in Denmark 2011
ISBN 978-87-574-2576-5

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Lyngbyvej 17
Postboks 2702
2100 København Ø

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Denne å[* er omfattet af lov om ophavsret.

Uanset evt. aftale med Copy-Dan er det ikke tilladt at kopiere eller indscanne siden til undervisningsbrug eller erhvervsmæssig brug.

Bogen er udgivet af Djoef Forlag (www.djoef-forlag.dk)

Indhold

Forord	9
Overblik over civilprocessen	11
Hvad er civilproces?	11
Hvad skal man »kunne« inden for civilprocessen?	12
Terminologien inden for civilprocessen	13
Sagsøgeren	13
Sagsøgte	13
Kumulation	13
Subjektiv kumulation, objektiv kumulation	14
Værneting	14
Sagens anlæg	14
Litispendens	15
Adcitation	15
Procesunderretning	16
Hovedintervention	16
Biintervention	16
Processtoffet	17
Påstande	17
Anbringender	18
Beviser	19
Provokationer	20
Vi genfinder processtoffet i dommen	20
Appel	21
I fogedretten	21
Udlæg	22
Tvangsauktion	22
Forbud	22
Arrest	22
Sikkerhedsstillelse	22

Indhold

Fundament	22
Rekvirent og rekvisitus	23
Maksimerne	23
Forhandlingsmaksimen	23
Dispositionsmaksimen	25
Andre maksimer	26
Retskilder	27
Grundloven	28
Retsplejeloven	30
Specialprocescen	31
Den Europæiske Menneskeretskonvention, EMRK	32
EU-retten	34
Primær EU-ret – grundrettighederne	35
Sekundær EU-ret – Bruxelles I-forordningen mv.	38
EU-retlig litispændens-virkning	39
EU-retlig retskraft	40
EU-retlig eksekutionskraft	40
Stævningernes og dommenes frie bevægelighed	40
Domstolene og deres personel	41
Domstolene	41
Procesbevillingsnævnet	42
Byretterne	43
Landsretterne	48
Højesteret	50
Særlige domstole	53
Sø- og Handelsretten	54
Tinglysningsretten	58
Den Særlige Klageret	59
Arbeudsretten	60
Rigsretten	61
Dommerne og domstolenes øvrige personel	62
Internationalt værneting	67
Hvilket regelsæt skal anvendes, og hvordan afgøres tvist om værnetinget?	67
Sagsøgte uden for EU/EØS	70
Sagsøgte i EU eller EØS	79

Offentlighed og mundtlighed	85
Offentlighed	85
Dokumentoffentlighed	97
Retslisterne	100
Forhandlingsmaksimen – faktum og jus	103
Forhandlingsmaksimen	103
Undtagelser fra forhandlingsmaksimen	112
Begreberne faktum og jus under civilprocessen	118
Beviskravet	121
Bevisførelsen	121
Proceserklæringer	123
Bevistemaet	124
Direkte og indirekte bevis	126
Indskrænkninger i den frie bevisbedømmelse	126
Bevisstyrke	128
Objektiv og subjektiv bevisbyrde	133
Bevisbyrde – generelt	139
Bevisafgørelsen	141
Retlig interesse (søgsmålsinteresse) og forskellige typer af domme	143
Typer af domme	143
Retlig interesse	148
Formalitet og realitet, dispositionsmaksimen og forlig	159
Realitets- og formalitetspåstande	159
Dispositionsmaksimen	161
Mægling	167
Retsforlig	170
Det frivillige forlig	175
Retsafgørelsens form, indhold, tilblivelse og afsigelse	177
De måder, en domstol udtrykker sig på	177
Sagens slutning ved denne instans	179
Delafgørelse	180
Dommens indhold	183